

τες τὴν ἀπαιτούμενην θερμότητα, ἐκτεθέντες ὅμως εἰς ἀερόκερον τόπον, ἢ εἰς ὑδρογόρον ἢ υἱτρογόρον δὲν βλαστάνουσι. Δὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους σπόροι εὐρισκόμενοι εἰς ἀρκετὸν βάθος καὶ πολλὰ σκληρὰν γῆν δὲν βλαστάνουσι, διότι ὁ ἀτμοσφαιρικός αἶρ ἐμποδίζεται νὰ εἰσχωρήσῃ καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς συνάφειαν μετ' αὐτῶν.

ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας περιστάσεις ἄρχεται ἡ βλάστησις τοῦ σπόρου· ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας ἀπορροφᾶται ὁ υδρογόρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ σχηματίζεται καθὼς εἰς τὴν ἐκπορὴν ἕως ὅγκος ἀνθρακικοῦ ὀξέως. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ ὁξυγόρον ἐνοῦται μετὰ τῆς ἀνθρακικῆς ὕλης τοῦ λευκοῦ σώματος, καὶ διὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀμύλου ἱάχαρις, ἣτις χρησιμεύει πρὸς τροφήν τοῦ νέου φυτοῦ.

Δὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους παρατηροῦμεν ὅτι ὁ εἰς βλάστησιν εὐρισκόμενος σπόρος διεκτέλει περισσοτέραν γλυκύτητα παρ' ὅσην πρὸ τῆς βλαστήσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐπάρχοντες τικὰ φυτὰ, ὡς καὶ διὰ ἄλλα εἶδη δένδρων, ἅπαντα διὰ τοῦ ῥηθέντος μέσου δὲν ὀφθαλμοὶ νὰ προαχθῶσι, μεταχειρίζομεθα τὰς ἐξῆς τέσσαρας μεθόδους, τουτέστι τὴν καταμύσχευσιν, τὴν διὰ παραφυάδων αὐξήσιν, τὴν ἐγκέντρισιν καὶ τὸν ἐνοφθαλμισμόν.

Ἀξίωμα. Διὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν φυτῶν, ἐκείνα τὰ ὄργανα πρέπει νὰ ἐνωθῶσι πρὸς ἀλλήλα, ἅπαντα ἐμπεριέχονσι πλαστικὸν χυλόν.

α'. Καταμύσχευσις. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτο φυτεύεται ἡ ἄκρα τινὸς προσγιάτου κλάδου, περιβάλλεται μὲ χῶμα κηπαῖον, καὶ ἀγίνεται μέγρις οὐ ἀρχίον ὁ σχηματισμὸς τῶν ῥιζῶν· εἰτα δὲ ἀποκόπτεται ὁ ῥιζώθεις κλάδος ἀπὸ τοῦ μητρικοῦ φυτοῦ. Ἡ ῥιζώσις τοῦ ἐνκοιλούμενου καὶ ἐπιτυχνεται εἰς πλεον, ἂν τμηθῇ ἡ ἄκρα τοῦ κυκλωειδῆ, ἢ διὰ τινος κλωστῆς σφιγθῇ· αἱ ῥίζαι σχηματίζονται ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ φυτοῦ, οἵτινες ἀλλῶς πῶς εἰς τὸν αἶρα ἐκτεθέντες ἠδύλοισιν μεταβληθῇ εἰς κλώνας.

β'. Αὐξήσις διὰ παραφυάδων. Διάφορα δένδρα πληθύνονται, ἂν γεαρὶ κλάδοι ὕψους, ἔχοντες μερικὸν ὀφθαλμόν, ἐγκρεφθῶσιν ἐν τῇ γῇ, εἰς τρόπον ὥστε τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐξ αὐτῶν νὰ ἐρσθῶσιν ὑπ' αὐτῇ· μετ' ὀλίγον ἀναίγουνσι, ῥιζοβολοῦσι, στερεοῦσι τὸ φυτὸν, καὶ ἀπορροφῶσι τὴν ὑγρασίαν, ἐνῶ οἱ ἐπιδάκτω τῆς γῆς κείμενοι μεταποιῶνται εἰς κλώνας.

Τινὲς κηπουροὶ πρὸς πλείοτέραν ἐπιτυχίαν, δένουσι τὴν ἄκραν τοῦ φυτευθέντος κλάδου ἢ τὴν σχίζουσι καὶ ἐνθέτουσι διαβραχύντα σπόγγον.

γ'. Ἐγκέντρισις. Εἶναι πράξις δι' ἣν ὀφθαλμὸς ἡ γεαρὸς τις κλὼν ἐμφυτεύεται ἐπὶ ἄλλου τινὸς φυτοῦ τοῦ αὐτοῦ εἶδους. **Π. χ. Κλὼν** τῆς ἀμυγδαλέας δύνεται νὰ ἐμφυτευθῇ ἐπὶ τινος ῥοδακινίας. Ὁ ὀφθαλμὸς δὲν πρέπει νὰ ἀνήκῃ εἰς ἑτέραν τινα οἰκογένειαν, ὥστε πρὸ πάντων, πρὸς ἐπιτυχίαν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν φυτῶν ὁμοιότης ὡς πρὸς τὸν χυλόν.

Ἡ ἐνωσις αὕτη ἐκτελεῖται διὰ τοῦ φυτικῶν χυλοῦ (Cambium). Οὗτος χρησιμεύει ὡς μέσον ἐνώσεως ἀπαραλλάκτως ὡς ἡ ἄμυγνη εἰς τὰ ξύλα, ἣτις συνδέει τὰ χεῖλη τινὸς τραύματος. Ἐὰν τὸ τραῦμα τοῦτο ἐξετασθῇ μετὰ 15 περίπου ἡμέρας μικροσκοπικῶς, ἀνακαλύπτεται μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν λεπτοτάτη στιβὰς πυκνοῦ τινος βυστοῦ, καὶ ἐντὸς αὐτῆς σμικρότατα ὑπόχλωρα σφαιρίδια, ἅπαντα ὀλίγον σκληρόντοια, καὶ αὕτως ἐντελῶς ὁργανίζονται.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέσον παρέχει μεγίστην ὠφέλειαν πρὸς τὴν τῶν δένδρων κτήσιν, καθότι α. χρησιμεύει πρὸς διατήρησιν καὶ πληθυσμὸν διαφόρων δένδρων, ἅπαντα ἀλλῶς πῶς διὰ τῆς σπορᾶς ἀδύνατον νὰ ἀνηθῶσι· β'. πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς καρποφορίας αὐτῶν, καὶ γ'. πρὸς βελτίωσιν διαφόρων εἰδῶν καρποφόρων δένδρων.

Σ. ΑΛΛΑΞΕΡΕΡ.

ΑΡΧΑΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ.

ΥΠΟ

Ε. ΚΡΗΤΙΚΙΔΟΥ

Τελειοφοῖτον τῆς Ἱατρικῆς.

—•••••

Α'. ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΗΡΑΣ.

Ὁ τῆς Ἱμβρασίας (α) Ἡρας νῆος λεγόμενος Ἡραῖον καὶ Πυρακοθήκη (β), λέγεται ὅτι ἰδρύθη ἐκ δοκῶν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ἐκστρατείας τῆς Καλχίδος ἐπανελθόντων Ἀργοναυτῶν, οἵτινες μετέφερον ἐξ Ἀργεὺς τὸ ξόανον τῆς Ἡρας (Παυσ. Ἀγ. θ'. 45). Ἄλλοι δὲ συγγραφεῖς βεβαιοῦσιν ὅτι ἰδρύθη ὁ ναὸς οὗτος κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ὃ δὲ Θιέρσις (Thiersch) καὶ Μύλλερ (Müller) περὶ τὰ 140 ἔτη μετὰ τὰ Τρωϊκά. Ἀγνώστου τάξεως ἡ ῥυθμοῦ.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ τοῦτου τὸ ξόανον τῆς Ἡρας ἦτο ξύλινον, ὡς βεβαιῶσι ὁ Καλλιμάχος παρὰ Πλουτάρχῳ ἐκ τῶν μὴ σωζομ. συγγρμ. Πηλ. Τ. ΣΤ' σελ. 352.

αὐτῶ ἀκρίμωρ ἔργον εἰς ἑδανον· ἀλλ' ἐπὶ τεθμὸν ἡδὲ γεθ' ἄνθρωπον, ὄναξ, θιάς ἦσθα σαγίς.»

Ὁ δὲ Σάμιος Μενόδοτος παρ' Ἀθηναίῳ Δειπνοσοριστῇ, (βιβ. ΙΕ. 12,) μνημονεύει ὅτι ἡ Ἀδμήτη ἐκρυπθῆναι Ἀργίᾳ, μεταβῆναι εἰς Σάμον πρὸς ἐπί-

(α) Ἐκ τοῦ Ἱμβραίου πρῶτον Περδικίου, ὅστις δὲ ἀπὸ καὶ ποταμοῦ.

(β) Ἐκ τῶν διαφόρων πυλίων, ἢ εἰκότων καὶ πλείστον ἀριστουργημάτων, ἅπαντα ἦσαν ἐκποταμένα, ὡς εἰς Μουσείον, ἐν τῷ ναῷ καὶ περὶ τὸν ναόν.

σκαφὴν τοῦ ὑπὸ Ἀελέγων καὶ Νυμφῶν καθιδρυθέν-
τος ναοῦ τῆς Ἡρας, ἐπειθανάγκασε κατ' εἰσήγησιν
τῶν Ἀργείων μετὰ καιρὸν τοὺς Τυρρηνούς ληπτρι-
κὸν βίον μεταρρομένους, ν' ἀρπάσωσι διὰ νυκτὸς τὸ
βρέτας (ξύλινον ἀγάλμα) τῆς Ἡρας. Ἀφοῦ οἱ Τυρ-
ρῆνοί ἠγκυροβύλησαν εἰς τὸν Ἡραϊκὸν ὄρμον (α) ἤρ-
πασαν λαθραίως τὸ βρέτας ἐκ τοῦ ἀθύρου τότε ὄν-
τος ναοῦ, καὶ τὸ μετακόμισαν εἰς τὸ πλοῖόν των διὰ
να τὸ μεταφέρωσιν εἰς τὸ Ἄργος· ἀλλὰ λύσαντες
τὰ πρυμνήτια καὶ μὴ θυνάμενοι, ὡς ἐκ θαύματος,
να πλεύσωσιν, ἐξήγαγον τὸ βρέτας ἐκ τοῦ πλοῖου,
ἐνεπέθηκον αὐτὸ εἰς τὸ παράλιον καὶ ἀπῆλθον.
Ἡ δ' Ἀδμήτη ἀποτυχούσα τοῦ σκοποῦ τῆς, διε-
ορήμισεν ὅτι Κᾶρες ἐπραξάν τοῦτο. Ἐκ τούτου τοῦ
συμβεβηκότος ἐφέρετο κατ' ἔτος τὸ βρέτας εἰς τὸ
παράλιον, ὅπου παρέθετον οἱ Σάμιοι ψικιστὰ, ἥτοι
ἀλφίτα, πέμματα καὶ πόππανα, καὶ ἡ ἐορτὴ αὕτη
ἐκαλεῖτο *Γόρεια*, ὅτι συντόγως συνέβη ν' ἀνευρεθῇ
τὸ βρέτας ὑπὸ τῶν τὴν πρώτην αὐτοῦ ζήτησιν ποιη-
σαμένων.

Ἀνωκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος ὑπὸ τοῦ Σαμίου ἀρ-
χιτέκτονος Ραίκου τοῦ φιλαίου καὶ τοῦ υἱοῦ του
Θεοδώρου περὶ τὸ 718 καὶ ἐφεξῆς π. Χ. κατὰ Vi-
truvium Architect. L. VII. praef. Comp. § 80
εἰς Δωρικὴν τάξιν, δαπάνη τοῦ δήμου τῶν Σαμίων
κατὰ δὲ M. de Laborde περὶ τὸ 686 καὶ ἐφεξῆς.
Ὅτε δὲ ὁ Πολυκράτης κατεπολεμεῖτο ἀπὸ τὸν
Κύρον, ἐφυροπόληθη, ὡς ὁ θαυμαστός ναὸς τῆς ἐν
Φωκαίᾳ Ἀθηνᾶς ὑπὸ τῶν Περσῶν, α οἵτινες ἦσαν
θαῦμα, ὡς λέγει ὁ Πausanias, (*Ἀρχαϊκὰ Ζ'*, 5) καὶ
ὑπὸ τοῦ πυρὸς λελυμασμένοι, α καὶ εἴτα μετετράπη
ἐπὶ Πολυκράτους εἰς Ἰωνικὴν τάξιν ὑπ' ἀγνώστου
ἀρχιτέκτονος. (Müller Arch. T. I. p. 74.)

Ἐθεωρεῖτο ἐπὶ Ἡροδότου ὁ μέγιστος καὶ πλου-
σιώτατος ὄλων τῶν ναῶν τῆς τε Ἑλλάδος καὶ Ἀ-
σίας, τὸ μήκος τοῦ ὁποῖου, κατὰ Χ. Ρός (*Ἀρχαιολ.*
§ 130,) ἦτο 364 βημάτων, τὸ δὲ πλάτος 189,
τούτέστι τὸ ἐμβαδὸν αὐτοῦ 68,796 βημάτων, κατὰ
δὲ Müller T. I. p. 74. $346 \times 189 = 65,394$.

Ἦτο τόσοι αἰδέσιμοι εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἑλλάδος
καὶ Ἀσίας, ὥστε εἶχε πάντοτε τὸ δικαίωμα τοῦ
αὐλοῦ (*Cicer. in Verrem. act. II Lib. I. ch. XIX*).

Ἦτο πλήρης θησαυρῶν, καὶ κύκλω αὐτοῦ ὑπῆρχε
πληθὺς ἀγαλμάτων τεχνουργηθέντων ἐν τῇ περι-
βοῇ τῷ Σαμιακῇ σχολῇ τῆς γλυπτικῆς, ἅτινα ἐξέ-
πληξαν τὸν Στρατόνικον ἰδόντα αὐτά, ὡς βεβαίως ὁ
Στράβων (*ΙΔ'*, § 637.) λέγων ὅτι ὁ βωμὸς τούτου τοῦ
ναοῦ καὶ ὁ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου θησαυρὸς του
παρίστανον ἀνήκουστον μεγαλοπρέπειαν (*Apul.*
Florind. XV.)

Ἐμπεριεχε, κατὰ Πολέμονα παρ' Ἀθηναίῳ *ΙΔ'*,
τὰ ἐξῆς ἀγγεῖα· ἦτοι τριάκοντα φιάλας ἀργυρᾶς,
δύο κρατάνια ἀργυρᾶ, κύτρον ἀργυροῦν, ἀποθυσά-
νιον χρυσοῦν, κρατῆρα χρυσοῦν ἀνάθημα Κυρηναίων,
βοτειάνιον ἀργυροῦν καὶ ἕτερα ἀγγεῖα ἀργυροῦ χρυσα.

Τὸν ἐκ Κυπρίου χαλκοῦ περμεγέθη κρατῆρα, ὑ-
ποβασταζόμενον ὑπὸ τριῶν χαλκίνων κολοσσῶν ἐ-
πιπλήξων τὸ ὕψος, ἐστηριγμένων εἰς τὰ γόνατα,
πέριξ τοῦ ὁποῖου οἱ πρόκρουστοι ἦσαν κεφαλαὶ γρυ-
πῶν, ἀνάθημα τοῦ θαλασσοπόρου Κολαίου Σαμίου,
ὠθισθέντος ὑπ' ἐναντίων ἀνέμων πέραν τῶν Ἡρα-
κλείων στηλῶν μέχρι τῆς νήσου Ταπρησοῦ κατὰ
τὸ 629 π. Χ. ὅπου, ἀφοῦ ἀντήλλαξε τὸ φορτίον
τοῦ με χρυσὸν ἀξίας ἐξήκοντα ταλάντων περίπου,
ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Σάμον, καὶ ἐκ τῆς δεκάτης τῆς
ἀξίας τοῦ χρυσοῦ, κατεσκεύασε τὸν εἰρημένον κρα-
τῆρα καὶ τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸ Ἡραϊκόν (*Ἡρόδ. Δ'*,
151—152).

Τὸν χαλκίνον κρατῆρα ἔχοντα περὶ τὸ χεῖλος
ἐκτυπώματα ζώων, καὶ τόσοι μέγαλον, ὥστε ἐχώρει
τριακοσίους ἀμφορεῖς. Τοῦτον ἐπεμψαν οἱ Λακεδαι-
μόνιοι κατὰ τὰ 585 π. Χ. εἰς τὰς Σάρδεας πρὸς τὸν
Κροῖσον, καὶ ἀρπασθέντα, καθ' Ἡρόδοτον, (*Α'*, 70
καὶ *Γ'*, 47) ἠγόρασαν οἱ Σάμιοι ἀπὸ τοῦ Λακε-
δαιμονίου, καὶ τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸ Ἡραϊκόν.

Τὰς χαλκὰς εἰκόνας τῶν Ἀθηναίων Κόνωνος καὶ
Τιμοθέου, ας ἐστήσαν οἱ Ἴωνες εἰς τὸ Ἡραϊκόν κατὰ
τὸ 393 π. Χ. (*Πaus. Ἡλιακὰ Β'*, καὶ *Γ'*.)

Τὸ χαλκίνον ἀνάθημα ἔχον διάμετρον δύο πή-
γεων τοῦ Ἀριμνήστου υἱοῦ τοῦ Πυθαγόρου, ὅστις
διαφυγὼν ἀπὸ τὴν Κρότωνα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ
πατρὸς του, κατέφυγε με τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀ-
δελφάς του εἰς Σάμον, καὶ ἀφιέρωσε τοῦτο εἰς τὸ
Ἡραϊκόν με τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν·

«Πεθαγορέω φίλος νῆρις Ἀριμνήστος μ' ἀνέθηκε,
»Πολιδὸς ἐξευρὼν εἰνὶ λόγοις σοφίας.»
(*Πορφύρ. λόγ. Α'*.)

Τὸν χρυσοῦν, ἀργυροῦν καὶ χαλκοῦν ἄρνα, ἡ ἀμνὸν
τοῦ Σαμίου Μανδραβοῦλου, ὅστις ἀνακλύψας γεω-
ράνιον διὰ τοῦ ταύρου του, ἀφιέρωσεν εἰς τὸ Ἡραϊ-
κόν. (*Λουκ. ἐπὶ μισθ. συν. 2* καὶ *Νίκανδ. Ἀλεξίφ.*
σχ. στίχ. 151.)

Ἀπαντα τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀγγεῖα καὶ κο-
σμήματα, τοῦ Πολυκράτους, α ἀφιέρωσεν ὁ ἴδιος
καὶ ὁ διάδοχός του Μκιάνδριος Μακινδρίου (*Ἡρόδ.*
Γ', 123), ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ ἐκ σαρδόνυχος
σφραγὶς του (α), ἣν ἐδείκνυν εἰς τὸν ἐν Ῥώμῃ ναὸν
τῆς Ὀμονοίας ἐν χρυσοῦ κιβωτίῳ καὶ ἣν ἐδώρηκεν ὁ
Αὔγουστος (*Plin. XXXVII*.) καὶ τὸ ἐξ ὀρειχάλκου ἐπι-
πλον, οὗ ὁ πούρ εἰς εἶδος ἀγαλματίου σώζεται ἤδη
εἰς τὸ Ναυιάνιον Μουσεῖον τῆς Ἑνατίας ὑπ' ἀριθ. 21
μ' ἐπιγραφὴν, ἣν ἐξέδοτο ὁ A. Boechius V. I.
p. 13.

ΠΟΛΥΚΡΑΤΕΝ ΑΝΕΘΕΚΕ

Τοὺς δημοσίως στηθέντας ἀνδριάντας τοῦ Ἀλ-
κιβιάδου, τοῦ Κόνωνος τοῦ Τιμοθέου καὶ τοῦ Λυσάν-
δρου, οὗ ἕτερον ἀνδριάντα ἐπεμψαν οἱ Σάμιοι εἰς
Ὀλυμπίαν (*Πλουτάρχ. ἐν Β. Λυσάνδ. 460*).

(α) Πηλοῖον τοῦ Ἡραίου, λεγόμενος «σήμερον» Ρίεα Κ ο-
1 ώ ν α ς.

(α) αὕτη ἀνευρέθη ὑπὸ ἀμπελοουργοῦ πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους ἰ*
Ἰαλῶν τῆς Παπικῆς Ἐπικρατείας, καὶ Ἀγγλος τις ἐπρόσφερε
399,000 δραχμὰν διὰ τὴν ἀγοράν. (*Παυδ. πολ. ῥητ. 1856*).